

Sagsnr.: 064.712.121

Fremsat den {FREMSAT} af Bertel Haarder (V)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven)

(Styrket læse-, skrive- og regneindsats i forbindelse med forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne)

§ 1

I lov om forberedende voksenundervisning, jf. lovbekendtgørelse nr. 16 af 7. januar 2005, som ændret ved § 5 i lov nr. 592 af 24. juni 2005 og § 1 i lov nr. 1153 af 7. december 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af aldersbetingelsen i stk. 1.«

2. § 4, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Undervisningen opdeles i trin.«

3. § 4, stk. 5, nr. 1, affattes således:

»1) undervisningen, herunder om adgangen til denne, om opdeling i trin, og om uddannelses- og erhvervsvejledning,«

4. § 7, stk. 1, nr. 4, affattes således:

»4) sprogcentre,«

5. § 7, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Forinden voksenuddannelsescenteret indgår driftsoverenskomster, indhentes en udtalelse fra uddannelsesudvalget nedsat i henhold til lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., og regionsrådet høres.«

6. § 23, stk. 1, 1. og 2. pkt., affattes således:

»Undervisningsministeren yder tilskud til konsulentvirksomhed inden for lovens område. Undervisningsministeren kan yde tilskud til efter- og videreuddannelse af ledere, lærere og andre ansatte, der varetager ledelses- og undervisningsopgaver i henhold til denne lov.«

7. § 26, stk. 3, ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 2007.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Lovforslaget er en opfølgning på Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden, juni 2006, Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen og Opfølgning på velfærdsaftalen, november 2006, samt den i § 1 i lov nr. 1153 af 7. december 2005 bestemte revision af lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven).

Der er indgået aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden (velfærdsaftalen) og om udmøntning af globaliseringspuljen. Aftalen omfatter ti indsatsområder, hvoraf en styrket voksen- og efteruddannelse er et af indsatsområderne.

Løbende voksen- og efteruddannelse bidrager til, at virksomheder og medarbejdere er bedre rustede til omstilling på arbejdsmarkedet og til, at den enkelte også i en højere alder er efterspurgt på arbejdsmarkedet. I internationale sammenligninger er voksen- og efteruddannelsesaktiviteten i Danmark allerede høj. En stor del af arbejdsstyrken deltager årligt i offentlig, privat eller virksomhedsintern voksen- og efteruddannelse. Alligevel har for mange voksne alvorlige problemer med at læse, skrive eller regne, og personer med det svageste faglige udgangspunkt deltager mindst. Det er imidlertid en forudsætning for at klare sig på arbejdsmarkedet, at man kan læse, skrive og regne. Gode grundlæggende færdigheder medfører også højere livskvalitet og er nødvendige for, at den enkelte kan tage del i samfundslivet.

For at imødekomme behovet for bedre grundlæggende færdigheder fremgår det af velfærdsaftalen, at der skal gennemføres et markant løft i læse-, skrive- og regneindsatsen for voksne.

Velfærdsaftalens parter er enige om en målsætning om, at antallet af kursister på læse-, skrive- og regnekurser for voksne (forberedende voksenundervisning - FVU) skal nå 40.000 årligt over de kommende år. Hvis målet skal indfries, er det imidlertid afgørende, at også arbejdsgivere, fagforeninger og kolleger bidrager til at stimulere efterspørgslen efter uddannelse hos de mindst motiverede.

Det fremgår af aftalen om udmøntning af globaliseringspuljen, at realisering af dette mål skal nås gennem en række initiativer: Mulighederne for at kombinere voksenundervisning i læsning, skrivning og regning (FVU) med en arbejdsmarkedsuddannelse forbedres. Undervisningen målrettes personer, der taler dansk, men har behov for bedre læse- og skrivefærdigheder. Undervisningen tilpasses i højere grad den enkelte og det maksimale timetal øges til 80 timer. Der afsættes midler til en permanentgørelse og styrkelse af indsatsen med opsøgende læse-, skrive- og regnekonsulenter. Deltagere i arbejdsmarkedsuddannelser får mulighed for screening af læse- og skrivefærdighederne. Der iværksættes et forsøg, hvor ledige i forbindelse med aktivering kan få screenet læse- og skrivefærdighederne. Forsøget målrettes personer med kort eller ingen uddannelse. Der iværksættes et forsøg med it og engelsk på forberedende voksenundervisningsniveau.

I gældende lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) blev det ved vedtagelsen i 2000 fastsat, at loven skulle revideres i 2005-06. Denne revision af loven er blevet udskudt med et år til folketingssamlingen 2006-07, jf. § 1 i lov nr. 1153 af 7. januar 2005. Udsættelsen af revisionen skyldes, at der i september 2004 blev nedsat et trepartsudvalg om livslang uddannelse og opkvalificering af alle på arbejdsmarkedet med deltagelse af arbejdsmarkedets parter. Det har været forventningen, at resultatet af trepartsudvalgets arbejde kunne få indflydelse på udvalgets anbefalinger på FVU-området og dermed på behovet for ændringer i lovgrundlaget for FVU.

Trepartsudvalget afsluttede sit arbejde i februar 2006 med offentliggørelse af rapporten "Livslang opkvalificering og uddannelse for alle på arbejdsmarkedet – rapport fra Trepartsudvalget". I rapporten har udvalget kortlagt, analyseret og vurderet den nuværende voksen- og efteruddannelsesindsats i forhold til de fremtidige udfordringer. Rapporten blev fulgt op med drøftelser mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter, der

resulterede i sluddokumentet af den 20. marts 2006 om livslang uddannelse og opkvalificering af alle på arbejdsmarkedet.

I sluddokumentet udtrykkes der enighed om, at voksen- og efteruddannelsesindsatsen skal styrkes, og at alle – den enkelte, virksomhederne, arbejdsmarkedets parter og det offentlige – har et ansvar for, at opgaven løftes. Det offentlige har en særlig forpligtelse i forhold til de mest udsatte grupper på arbejdsmarkedet.

Aftaleparterne bag velfærdsaftalen anerkender sluddokumentet, der har været udgangspunkt for drøftelserne om en styrket voksen- og efteruddannelsesindsats, og som er udmundet i velfærdsaftalerne vedrørende bl.a. FVU.

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gennemførte i 2004 til brug for lovrevisionen en evaluering af FVU. Evalueringsrapporten kan læses i sin helhed på www.eva.dk. I evalueringsrapporten konkluderes det, at FVU-tilbuddet langt overvejende fungerer efter hensigten. De områder, hvor der stilles forslag til lovændringer, relaterer sig overvejende til beslægtede undervisningstilbud samt til godtgørelses- og prøveregler, og i mindre grad direkte til FVU-loven.

I evalueringsrapporten anbefales det, at det overvejes at rekonstruere eller synliggøre grænserne mellem de forskellige undervisningstilbud, der tilbydes voksne med behov for grundlæggende undervisning i læsning, skrivning og matematik, herunder i forhold til FVU, specialundervisning, sprogskole og almen voksenuddannelse, med henblik på at skabe større overensstemmelse mellem målgruppernes behov og undervisningstilbuddene.

Derudover anbefales det i evalueringsrapporten, at der gives den enkelte uddannelsesinstitution mulighed for at fravige FVU-lovens aldersgrænse på 18 år, idet der vurderes at være et vist behov for undervisningstilbud til unge under 18 år.

Det bemærkes i evalueringsrapporten, at gruppen af tosprogede elever ikke i tilstrækkelig grad får tilgodebet deres behov for at lære dansk ved FVU, og at dette heller ikke er meningen med FVU. Gabet mellem sprogundervisning på den ene side, og øvrige undervisningstilbud på den anden, bør kunne udfyldes af andre tilbud end FVU. På den baggrund anbefales det i rapporten, at der sikres et målrettet tilbud til såvel de tosprogede med tilstrækkelige sproglige og kulturelle forudsætninger til at starte på FVU og til dem med behov for FVU, men som mangler disse forudsætninger.

Rådet om Kortuddannedes Fortsatte Uddannelse (KFU-rådet) har i indstilling af den 20. april 2005 til Undervisningsministeren erklæret sig enig i, at gruppen af tosprogede deltagere kan have behov for egentlig sprogundervisning, og at dette ikke kan løses inden for rammerne af FVU-tilbuddet. På den baggrund har rådet tilsluttet sig anbefalingen om, at der skal sikres målrettede tilbud til tosprogede. KFU-rådet har desuden anbefalet en forbedret visitation og vejledning til FVU, samt et øget samarbejde med tilgrænsende undervisningsområder, herunder specielt sprogundervisning og ordblindeundervisning.

2. Lovforslagets indhold

Som opfølgning på Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden og Aftale udmøntning af globaliseringspuljen foreslås FVU-loven ændret på en række områder. Lovforslaget skal endvidere ses i sammenhæng med, at ordblindeundervisningen, der i dag er omfattet af lov om specialundervisning for voksne, ved lov nr. 592 af 24. juni 2005 per 1. januar 2007 flyttes til lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne (det som i dag er lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven)), som en følge af kommunalreformen. Derved forankres FVU og ordblindeundervisning for voksne på voksenuddannelsescentrene, og driftsansvaret overgår til staten. De to undervisningstilbud samordnes under en lov, men med forskellige mål, indhold og tilrettelæggelse. Undervisningsministeriet har udstedt bekendtgørelser for begge tilbud i 2005.

For så vidt angår den gældende aldersgrænse på 18 år for deltagelse i FVU, foreslås en ændring, hvormed undervisningsministeren kan fastsætte regler om fravigelse af aldersgrænsen, således at også deltagere under 18 år kan optages til FVU. Dermed sikres bedre sammenhæng med de regler om ordblindeundervisning for voksne, der træder i kraft den 1. januar 2007, samt reglerne herom i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.,

hvor der ikke er fastsat en nedre aldersgrænse ved optagelse til undervisning. Forslaget skal understøtte velfærdsaftalen om, at der skal være bedre mulighed for at kombinere FVU med en arbejdsmarkedsuddannelse.

En fravigelse af alderskravet betyder endvidere, at der kan optages deltagere, som er under 18 år, når det drejer sig om virksomhedsrettet FVU. Med forslaget får unge under 18 år i forbindelse med et ansættelsesforhold mulighed for at opkvalificere grundlæggende færdigheder sammen med deres ældre kolleger gennem deltagelse i FVU.

Uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen kan i henhold til gældende lov udbyde FVU. Ændringen skal desuden sikre, at uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen, kan tilbyde unge under 18 år FVU. Dermed kan den unge sammen med de øvrige indsatte forbedre og supplere sine grundlæggende læse-, skrive og regnefærdigheder under afsoning.

I velfærdsaftalen fremgår det, at undervisningen skal målrettes personer, der taler dansk, men har behov for bedre læse-, skrive- og regnefærdigheder, og at der skal indføres obligatoriske test til FVU. Testningen skal sikre, at der kun optages deltagere, for hvem FVU er det rette tilbud. For at imødekomme dette behov foreslås det, at undervisningsministeren fastsætter regler om adgang til undervisningen. Ændringen medfører, at udbyderen af FVU foretager en indledende vurdering af, hvorvidt FVU er det rette tilbud for den pågældende, eller om den pågældende umiddelbart skal vejledes om anden undervisning, eksempelvis ordblindeundervisning for voksne, danskuddannelse til voksne udlændinge og almen voksenuddannelse. Når FVU skønnes at være det rette tilbud, foretages der en afdækning af deltagerens færdigheder med henblik på at vurdere behovet for undervisning. Dette sker ved brug af test. Hvis afdækningen viser, at forberedende voksenundervisning er det rette tilbud, kan der foretages yderligere afdækning og vurdering af deltagerens færdigheder med henblik på optagelse på relevant trin. Forslaget skal i øvrigt ses i sammenhæng med det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændring af lov om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område (Udbygning af anerkendelse af realkompetence på voksen- og efteruddannelsesområdet m.v.). Med lovforslaget foreslås ændringer i de øvrige relevante love på voksen- og efteruddannelsesområdet med henblik på udbygning af vurdering og anerkendelse af realkompetence på voksen- og efteruddannelsesområdet.

Det fremgår endvidere af velfærdsaftalen, at når der indføres obligatoriske test til FVU, skal der sikres alternative tilbud som tosprogede kan vejledes til. Bedre tilbud til tosprogede indgår i den del af velfærdsforhandlingerne, der gennemføres i efteråret 2006.

Efter gældende lov kan FVU i læsning, stavning og skriftlig fremstilling på trin 1 tilrettelægges særligt for deltagere, der har dansk som andetsprog og for ordblinde deltagere. Det foreslås, at bestemmelsen ophæves.

Forslaget skal bl.a. imødekomme velfærdsaftalen om, at målgruppen for FVU-læsning skal fremgå klart for udbyderne af FVU. Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med, at det i evalueringsrapporten fra Danmarks Evalueringsinstitut anbefales, at man fra centralt hold overvejer at rekonstruere og/eller synliggøre grænserne mellem undervisningstilbudene FVU, specialundervisning, sprogskole og avu med henblik på at skabe større overensstemmelse mellem målgruppens behov og undervisningstilbudene. Forslaget skal imødekomme ønsket om at tydeliggøre FVU-tilbuddets profil, herunder ved en klarere afgrænsning til ordblindeundervisning for voksne, danskuddannelse til voksne udlændinge og almen voksenuddannelse.

Som det fremgår af bemærkningerne til FVU-loven var udgangspunktet for at oprette den særligt tilrettede undervisning i læsning, stavning og skriftlig fremstilling for deltagere med dansk som andetsprog, at tilbuddet skulle tage sigte på, at deltagere i dansk som andetsprog for voksne udlændinge (i dag: Danskuddannelse efter lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.) typisk afslutter undervisningen på et læse- og skrive-niveau, som svarer til færdigheder på omkring folkeskolens 6. klassetrin. Dermed har denne gruppe ikke forudsætninger for at deltage på avu-fagene dansk trin 1 eller Dansk som andetsprog.

Imidlertid har Undervisningsministeriet i foråret 2005 udarbejdet forsøg med et basisniveau til faget Dansk som andetsprog på avu. Dansk som andetsprog – basis forventes at indgå i fagrækken efter forsøgsperioden. Med indførelse af et basisniveau til faget Dansk som andetsprog forventes det undervisningsbehov, der opstår mellem udgangsniveauet på Danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og indgangsniveauet til de relevante avu-tilbud, og som den særligt tilrettede FVU for tosprogede har skullet dække, i høj grad at være imødekommet.

I forbindelse med gennemførelsen af kommunalreformen per den 1. januar 2007 overflyttes ordblindeundervisningen fra lov om specialundervisning til voksne til FVU-loven, som herefter får titlen lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne. Dermed samordnes uddannelsesstilbud til voksne med læse- og skrivevanskeligheder. Med denne lovændring indføres de samme adgangsbestemmelser til ordblindeundervisning for voksne i hele landet. Ændringen indebærer bl.a., at der skal foretages en indledende vurdering af, hvorvidt ordblindeundervisningen er det rette tilbud for den pågældende. Vurderer uddannelsesinstitutionen, at ordblindeundervisning kan være det rette tilbud, foretages en afdækning af deltagerens skriftsproglige færdigheder ved brug af test. Når testen viser, at deltageren opfylder betingelserne for at modtage ordblindeundervisning, kan ordblindeundervisningen iværksættes. På baggrund af denne afdækning og efterfølgende målrettet ordblindeundervisning vurderes det, at der ikke længere vil være behov for adgang til en særlig tilrettelæggelse af FVU i læsning, stavning og skriftlig fremstilling på trin 1 for ordblinde deltagere.

For så vidt angår sprogcentre kan de på nuværende tidspunkt udelukkende udbyde FVU i læsning, stavning og skriftlig fremstilling på trin 1, der er tilrettelagt for deltagere, der har dansk som andetsprog. Efter gældende lov kan FVU, udover af voksenuddannelsescentre, udbydes af en bredt sammensat type af uddannelsesinstitutioner, som f.eks. institutioner for erhvervsrettet uddannelse, folkeoplysende foreninger og folkehøjskoler. Det foreslås, at sprogcentre ligestilles med de øvrige udbydere af FVU. Efter forslaget får sprogcentre dermed mulighed for at udbyde læsning, stavning og skriftlig fremstilling (FVU-læsning) på trin 1-4 og matematik (FVU-matematik) trin 1 og 2, så længe vilkårene for varetagelsen af undervisningsforpligtelsen herunder leder- og lærerqualifikationer er opfyldt. Den nævnte undervisning vil have det samme indhold og tilrettelæggelse, som den øvrige udbudte FVU. Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget om ophævelse af FVU i læsning, stavning og skriftlig fremstilling på trin 1, særligt tilrettelagt for deltagere, der har dansk som andetsprog.

I velfærdsaftalen og aftalen om udmøntning af globaliseringspuljen fremgår det, at der skal ske et markant løft i læse-, skrive- og regneindsatsen for voksne. Aftaleparterne er enige om, at der skal afsættes 40 mio. kr. årligt til en styrket opsøgende indsats samt til en bedre vejledning og rådgivning. Herunder skal ordningen med opsøgende FVU-konsulenter gøres permanent. Med konsulenterne skal det bl.a. være muligt at nå en større del af de små og mellemstore virksomheder. De opsøgende konsulenter skal indgå i samarbejde med de erhvervsrettede uddannelsesinstitutioners opsøgende arbejde. Lovændringen skal ses i forlængelse af regeringens øgede indsats for læse- og regnesvage, der blev vedtaget med finansloven for 2005, hvor der blev afsat en pulje på sammenlagt 10 mio. kr. for perioden 2005 til og med 2008 til opsøgende FVU-konsulenter. Midlerne skal anvendes til at øge antallet af FVU-konsulenter, der skal opsøge især mindre og mellemstore virksomheder og informere om tilbuddene, samt at konsulenterne skal indgå i den allerede veletablerede indsats på området.

For at imødekomme behovet for en styrket opsøgende indsats og herunder en permanentgørelse af de opsøgende FVU-konsulenter, som fremgår af velfærdsaftalen og anbefaling fra Danmarks Evalueringsinstitut, foreslås det, at der fastsættes regler om, at undervisningsministeren yder tilskud til konsulentvirksomhed inden for lovens område.

3. Henvisninger til relevante numre af Folketingstidende

Der henvises til lov nr. 487 af 31. maj 2000 om forberedende voksenundervisning (FVU-loven), der blev fremsat som lovforslag nr. L 252. Folketingstidende 1999-2000, Folketingets Forhandlinger spalte 6706, 8407 og 8735, Tillæg A spalte 7149 og 7176, Tillæg B spalte 1064 og Tillæg C spalte 1055.

Der henvises endvidere til lov nr. 592 af 24. juni 2005 om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love (lovforslag nr. L 108), Folketingstidende 2004-05 (2. samling), Folketingets Forhandlinger spalte 1105, Tillæg A spalte 4117 og 4187, Tillæg C spalte 869.

Endelig henvises der til lov nr. 1153 af 7. december 2005 om ændring af lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (lovforslag nr. L 30), Folketingstidende 2005-06, Folketingets Forhandlinger spalte 298, 1591 og 1721, Tillæg A spalte 733 og 739, Tillæg B spalte 47, Tillæg C spalte 67.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Den foreslåede dispensationsadgang fra aldersbetingelsen på FVU skønnes at medføre en øget aktivitet i form af flere deltagere, hvilket skal ses i sammenhæng med, at der efter velfærdsaftalen forventes en generel aktivitetsudvidelse til 40.000 deltagere årligt over de kommende år. Det skønnes, at omkring 10 procent af den øgede aktivitet udløser SVU.

Indførelsen af obligatoriske test forventes ikke at medføre væsentlige merudgifter, idet det skønnes, at 80 procent af alle deltagere i FVU allerede i dag testes i forbindelse med optagelse og trinindplacering på FVU. Obligatorisk test er således allerede i stor udstrækning finansieret. De ekstra udgifter til testaktivitet vil blive delvist modsvaret af en lavere udgift til FVU-aktivitet, da kun deltagere, for hvem FVU er det rette tilbud, vil blive optaget. Det forventes imidlertid, at der skal afsættes særskilte midler til udvikling af test, hvilket anslås at udgøre 1,3 mio. kr. Idet testen forventes at kunne anvendes til både FVU og arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) vil en del af denne udgift evt. kunne finansieres med midler til velfærdsinitiativet vedrørende vurdering af AMU-deltageres basale færdigheder.

Der er afsat 15-20 mio. kr. årligt til en permanentgørelse og styrkelse af den opsøgende FVU-indsats. Merudgifterne finansieres af de 40 mio. kr., der fra globaliseringspuljen i medfør af velfærdsaftalen årligt er afsat til en styrket opsøgende indsats samt bedre vejledning og rådgivning.

Der er endvidere afsat midler til en udvidelse af det maksimale antal timer for et undervisningsforløb til maksimum 80 timer.

Udgifterne i forbindelse med at deltagere i arbejdsmarkedsuddannelser får mulighed for screening af læse- og skrivefærdighederne er medregnet under forslag til lov om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område (Udbygning af anerkendelse af realkompetence på voksen- og efteruddannelsesområdet m.v.).

Forsøget, hvor ledige i forbindelse med aktivering kan få screenet læse- og skrivefærdighederne, indgår som en del af opfølgningen på velfærdsaftalen på Beskæftigelsesministeriets område.

Mio. kr. 2007 pl	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Obligatoriske test	0,5	1	1	1	1	1
Opsøgende indsats	15	15	20	20	20	20
Det maksimale time-tal udvides	4,5	8	8	8	8	8
Aktivitetsstigning (aktivitet og SVU)	7	21	35	49	49	49
Allerede afsat til meraktivitet	-19,1	-25,3	-25,3	-25,3	-25,3	-25,3
Reserve, hvis aktiviteten stiger hurtigere end forudsat	8	4,5	2	0	0	0
I alt	15,9	24,2	40,7	52,7	52,7	52,7

Note: Hertil kommer udviklingsudgifter til test på 1,3 mio. kr., der finansieres inden for den eksisterende ramme.

5. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Ingen.

6. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Ingen.

7. Miljømæssige konsekvenser

Ingen.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Ingen.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

10. Høring

Forslaget har forud for fremsættelsen for Folketinget været sendt til høring hos følgende:

11. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Se skema ovenfor.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen	Ingen

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1**Til nr. 1*

I medfør af bestemmelsen vil der blive fastsat regler om fravigelse af den gældende aldersgrænse på 18 år. Fravigelsen skal sikre, at uddannelsesinstitutionerne kan optage deltagere under 18 år.

Ændringen skal sikre bedre sammenhæng med de regler om ordblindeundervisning for voksne, der træder i kraft den 1. januar 2007, og reglerne vedrørende arbejdsmarkedsuddannelserne, hvor der ikke er en nedre aldersgrænse ved optagelse til undervisningen. Forslaget skal herunder understøtte velfærdsaftalen om, at der skal være bedre mulighed for at kombinere FVU med en arbejdsmarkedsuddannelse, således at der er én indgang for arbejdsgiveren ved tilmelding af medarbejderen. Hensigten med forslaget er, at unge under 18 år, der deltager i forløb, hvor FVU kombineres med en arbejdsmarkedsuddannelse, kan optages.

En fravigelse af alderskravet for optagelse på uddannelsesinstitutionerne medfører desuden, at der kan optages deltagere, som er under 18 år, når det drejer sig om virksomhedsrettet FVU. Med forslaget får unge under 18 år i forbindelse med et ansættelsesforhold mulighed for at deltage i FVU sammen med deres ældre kolleger. Dermed opkvalificeres den unges grundlæggende færdigheder, hvormed dennes mulighed for deltagelse i eksempelvis en ungdomsuddannelse kan bedres.

Fravigelsen skal desuden omfatte FVU på uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen. Det viser sig, at unge under 18 år i Kriminalforsorgens regi ofte har et behov for grundlæggende undervisning i læsning, skrivning og matematik. Med forslaget om fravigelse af aldersgrænsen vil det være muligt at tilbyde de indsatte unge et tidligere tilbud om FVU end hidtil. Ydermere kan unge i Kriminalforsorgens regi ikke henvises til at måtte kompensere for manglende færdigheder på en ungdomsuddannelse, idet dette ikke altid lader sig gøre på grund af den unges særlige omstændigheder.

Til nr. 2

Bestemmelsen er ændret således, at det ikke længere i lovteksten fremgår, at der kan etableres særligt tilrettelagt undervisning i læsning, stavning og skriftlig fremstilling på trin 1 for deltagere, der har dansk som andetsprog, og for ordblinde deltagere.

Forslaget om at ophæve et særligt tilrettelagt tilbud på FVU-læsning trin 1, skal bl.a. imødekomme velfærdsaftalen om, at målgruppen for FVU-læsning skal fremgå klart for udbyderne af FVU, og at det i evalueringsrapporten fra Danmarks Evalueringsinstitut anbefales, at rekonstruere og/eller synliggøre grænserne mellem undervisningstilbudene FVU, specialundervisning, sprogskole og almen voksenuddannelse. Ændringen skal medvirke til at tydeliggøre FVU-tilbuddets profil, herunder ved en klarere afgrænsning til beslægtede tilbud.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med, at Undervisningsministeriet i foråret 2005 har udarbejdet forsøg med et basisniveau til faget Dansk som andetsprog på den almene voksenuddannelse (avu). Evalueringer af standardforsøget viser, at basisniveauet opfylder en del af det behov, der er for et tilbud på et lavere niveau end trin 1. På baggrund af dette forventes Dansk som andetsprog – basis at indgå i avu-fagrækken efter forsøgsperioden.

Med oprettelse af basisniveauet til faget Dansk som andetsprog forventes en del af det undervisningsbehov, der opstår mellem udgangsniveauet på Danskuddannelse for voksne udlændinge m.fl. og indgangsniveauet til de relevante avu-tilbud, og som bl.a. den særligt tilrettelagte FVU for tosprogede jf. bemærkningerne til FVU-loven har skullet dække, at være imødekommet.

Som følge af kommunalreformen overflyttes ordblindeundervisningen per den 1. januar 2007 fra lov om specialundervisning for voksne til FVU-loven, som herefter får titlen lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne. Dermed samordnes uddannelsestilbud til voksne med læse- og skrivevanskeligheder, og institutioner med specialundervisning for voksne, der til da udelukkende har kunnet udbyde særligt tilrettelagt FVU-læsning på trin 1 for ordblinde, får herefter mulighed for at udbyde FVU på begge fag og alle trin. Med lovændringen indføres ensartede adgangsbestemmelser til ordblindeundervisning for voksne. Der stilles herefter krav om, at der tilbydes en indledende samtale, hvor det vurderes, om ordblindeundervisning kan være relevant. Efterfølgende foretages der en afdækning af deltagerens skriftsproglige færdigheder, hvor et testmateriale, som stilles til rådighed af Undervisningsministeriet, skal anvendes. Når testen viser, at deltageren opfylder betingelserne for at modtage ordblindeundervisning, kan ordblindeundervisningen iværksættes. På baggrund af denne afdækning og efterfølgende målrettet ordblindeundervisning vurderes det, at der ikke vil være behov for adgang til en særlig tilrettelæggelse af FVU i læsning, stavning og skriftlig fremstilling på trin 1 for ordblinde deltagere.

Ændringen forhindrer ikke, at der også fremover vil kunne tilrettelægges FVU særligt for forskellige målgrupper, når blot de bekendtgørelsesfastsatte fagbeskrivelser overholdes.

Det fremgår endvidere af velfærdsaftalen, at når der indføres obligatoriske test til FVU, skal der sikres alternative tilbud som tosprogede kan vejledes til. Bedre tilbud til tosprogede indgår i den del af velfærdsforhandlingerne, der gennemføres i efteråret 2006.

Med velfærdsaftalen skal FVU i højere grad tilpasses den enkelte. Det maksimale antal undervisningstimer på hvert trin fastsættes til 80 timer.

Til nr. 3

Bestemmelsen er ændret således, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for adgangen til undervisningen.

Når voksne henvender sig til en udbyder af FVU med henblik på at modtage FVU-undervisning, foretager udbyderen en indledende vurdering af, hvorvidt FVU er det rette tilbud for den pågældende, eller om den pågældende umiddelbart skal vejledes om anden undervisning, eksempelvis ordblindeundervisning for voksne, Dansk som andetsprog – basis e.l.

Hvis forberedende voksenundervisning skønnes at være det rette tilbud, foretages der en afdækning af deltagerens færdigheder med henblik på at vurdere behovet for undervisning. Dette sker ved brug af test.

Hvis afdækningen viser, at FVU er det rette tilbud, kan der foretages yderligere afdækning og vurdering af deltagerens færdigheder med henblik på optagelse på relevant trin.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det af velfærdsaftalen fremgår, at der skal indføres obligatoriske test til FVU med det formål at sikre, at der kun optages deltagere, for hvem FVU er det rette tilbud.

Forslaget medfører, at alle deltagere, der ønsker at deltage i FVU, skal gennemføre den samme visitationsprocedure.

Der er i dag ikke et egentlig laveste niveau for hvilke forudsætninger deltagerne skal have for at få adgang til undervisningen. Dette ændres ikke med bestemmelsen. Det er dog en forudsætning for optagelse, at deltageren har forudsætninger for at få udbytte af undervisningen. Det er ledere af den FVU-udbydere uddannelsesinstitution, der træffer afgørelse om, hvorvidt FVU-ansøgeren skal optages til FVU og om trinplacering.

Det er forventningen, at når der indføres testning af alle forud for optagelsen, vil afgørelsen om optagelse være lettere og mere entydig end i dag. Idet test vil give grundlag for bedre vejledning, om hvorvidt FVU er det rette tilbud. Dermed er der større mulighed for, at deltagerne gennemfører undervisningen.

Af velfærdsaftalen fremgår endvidere, at deltagere i arbejdsmarkedsuddannelser skal have mulighed for tilbud om screening af læse- og skrivefærdigheder og efterfølgende tilbud om vejledning til FVU. Det er hensigten, at det testmateriale, der udvikles til brug i FVU helt eller delvist skal kunne anvendes i tilbuddet om screening i arbejdsmarkedsuddannelserne.

Som følge af kommunalreformen overflyttes ordblindeundervisningen per den 1. januar 2007 fra lov om specialundervisning for voksne til FVU-loven, som herefter får titlen lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne. Endvidere indføres obligatorisk test til ordblindeundervisning for voksne.

Med ændringen indføres tilsvarende visitationsprocedure til FVU som til ordblindeundervisning. Når visitationsproceduren til de to tilbud harmoniseres forventes det, at deltageren og virksomheder med ansatte i målgruppen vil opleve en mere entydig og enkel indgang til læse-, skrive- og regnetilbud for voksne.

Forslaget om regler om adgang til undervisningen, herunder afdækning og vurdering af deltagerens færdigheder med henblik på optagelse på relevant trin, skal endvidere ses i sammenhæng med det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændring af lov om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område (Udbygning af anerkendelse af realkompetence på voksen- og efteruddannelsesområdet m.v.).

Til nr. 4

Bestemmelsen er ændret således, at sprogcentre ligestilles med de øvrige udbydere af FVU, hvormed sprogcentre også får mulighed for at udbyde læsning, stavning og skriftlig fremstilling (FVU-læsning) på trin 1-4 og matematik (FVU-matematik) trin 1 og 2, så længe at de gældende vilkår for varetagelsen af undervisningsforpligtelsen herunder leder- og lærer kvalifikationer er opfyldt. Den nævnte undervisning vil have det samme indhold og samme tilrettelæggelse som ved det øvrige udbud af FVU.

Ændringen skal desuden ses i sammenhæng med ændringen i § 1, nr. 2. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Til nr. 5

Bestemmelsen er ændret som følge af, at pligten til at indhente udtalelse fra uddannelsesudvalget i dag fremgår af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. § 5, nr. 11 i lov nr. 592 af 24. juni 2006. Der er således tale om en konsekvensændring af FVU-loven.

Til nr. 6

Bestemmelsen ændres fra, at undervisningsministeren kan yde tilskud til konsulentvirksomhed indenfor lovens område til, at undervisningsministeren yder tilskud til konsulentvirksomhed indenfor lovens område. Det fastholdes, at der kan ydes tilskud til efter- og videreuddannelse af ledere, lærere og andre ansatte, der varetager ledelses- og undervisningsopgaver i henhold til denne lov.

Forslaget skal ses i forlængelse af regeringens øgede indsats for læse- og regnesvage, der blev vedtaget med finansloven for 2005. På daværende tidspunkt afsattes en pulje på sammenlagt 10 mio. kr. for perioden 2005 til og med 2008 til opsøgende FVU-konsulenter. I velfærdsaftalen fremgår det, at ordningen med opsøgende FVU-konsulenter skal permanentgøres, hvilket forslaget skal imødekomme., herunder især ved at øge antallet af lokalt og regionalt forankrede opsøgende FVU-konsulenter. De opsøgende konsulenter skal opsøge såvel små som mellemstore og store virksomheder og informere om læse-, skrive- og regnetilbuddene til voksne, specifikt FVU og ordblindeundervisning for voksne. Ændringen muliggør desuden en målrettet indsats i forhold til små og mellemstore virksomheder, der i særlig grad har brug for viden om tilbuddene og om mulighederne for, at deres medarbejdere kan deltage i undervisningen.

Den opsøgende indsats skal ses i sammenhæng med velfærdsaftalen om, at der skal være bedre muligheder for at kombinere FVU med en arbejdsmarkedsuddannelse. Herunder skal FVU i højere grad gennemføres på erhvervsrettede institutioner, hvor målgruppen i forvejen befinder sig, hvilket den opsøgende indsats skal understøtte.

Også velfærdsaftalens forsøgsordning om, at ledige skal have bedre muligheder for at få screenet deres læse- og skrivefærdigheder i forbindelse med aktivering, er væsentlig for den opsøgende indsats. Det indgår således i velfærdsaftalen, at såfremt der er behov, kan der henvises til et efterfølgende opkvalificeringsforløb, og at der som udgangspunkt skal anvendes tilbud om FVU.

Den opsøgende indsats skal desuden ses i sammenhæng med de velfærdsinitiativer, der er drøftet i efteråret 2006, herunder bedre vejledning og rådgivning til beskæftigede og virksomheder samt bedre tilbud til tosprogede.

Endelig skal der i den opsøgende indsats oplyses om eksistensen af andre relevante uddannelsesstilbud, hvor FVU eller ordblindeundervisning for voksne vurderes ikke at være det rette tilbud.

Til nr. 7

Det foreslås, at bestemmelsen ophæves som følge af, at loven nu tages op til revision.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. august 2007.

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om forberedende voksenundervisning, jf. lovbekendtgørelse nr. 16 af 7. januar 2005, som ændret ved § 5 i lov nr. 592 af 24. juni 2005 og § 1 i lov nr. 1153 af 7. december 2005, foretages følgende ændringer:

§ 2. Alle, der er fyldt 18 år, og som har forudsætninger for at følge undervisningen med udbytte, har adgang til forberedende voksenundervisning.

1. I § 2 indsættes som stk. 2:
»Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af aldersbetingelsen i stk. 1.«

§ 4---

Stk. 2. Undervisningen opdeles i trin, og undervisningen i læsning, stavning og skriftlig fremstilling kan på trin 1 tilrettelægges for deltagere, der har dansk som andetsprog, og for ordblinde deltagere.

§ 4---

Stk. 5---

1) undervisningen, herunder om opdeling i trin, og om uddannelses- og erhvervsvejledning,

§ 7---

Stk. 1---

4) sprogcentre, dog kun undervisning i læsning, stavning og skriftlig fremstilling, der er tilrettelagt for deltagere, der har dansk som andetsprog,

§ 7---

Stk. 2. Forinden voksenuddannelsescenteret indgår driftsoverenskomster, indhentes en udtalelse fra uddannelsesudvalget, jf. lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre, og regionsrådet høres.

§ 23. Undervisningsministeren kan yde tilskud til konsulentvirksomhed inden for lovens område samt til efter- og videreuddannelse af ledere, lærere og andre ansatte, der varetager ledelses- eller undervisningsopgaver i henhold til denne lov. Ministeren kan tilrettelægge efteruddannelseskurser og konferencer.

§ 26---

Stk. 1---

Stk. 2---

Stk. 3. Loven tages op til revision senest i folketingsåret 2006-07.

2. § 4, *stk. 2*, affattes således:

»Undervisningen opdeles i trin.«

3. § 4, *stk. 5, nr. 1*, affattes således:

»Undervisningen, herunder om adgangen til denne, om opdeling i trin, og om uddannelses- og erhvervsvejledning.«

4. § 7, *stk. 1, nr. 4*, affattes således:

»4) sprogcentre,«

5. § 7, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Forinden voksenuddannelsescenteret indgår driftsoverenskomster, indhentes en udtalelse fra uddannelsesudvalget nedsat i henhold til lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., og regionsrådet høres.«

6. § 23, *stk. 1, 1. og 2. pkt.*, affattes således:

»Undervisningsministeren yder tilskud til konsulentvirksomhed inden for lovens område. Undervisningsministeren kan yde tilskud til efter- og videreuddannelse af ledere, lærere og andre ansatte, der varetager ledelses- og undervisningsopgaver i henhold til denne lov.«

7. § 26, *stk. 3*, ophæves.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2007.